

Dr Duško Radosavljević

TRAGANJE ZA ODGOVORIMA

(Prikaz knjige „**Politikološki ogledi. Politička sociologija i politička teorija**“, Slaviše Orlovića, Službeni glasnik, Beograd, 2010, str. 375)

„Moja generacija politikologa, naši studenti i naslednici imaju imperativ da tragaju i ponude odgovore na sva aktuelna politička pitanja, koliko god se u tome krila opasnost de se politička nauka ne podvede na ono što nameću i podmeću političari.“

(Slaviša Orlović)

Knjiga **Slaviše Orlovića** „*Politikološki ogledi. Politička sociologija i politička teorija*“, izdanje Službenog glasnika (Beograd, 2010. godine), u značajnoj meri dopunjuje biblioteku neophodnih dela iz oblasti politikologije i predstavlja pravo osveženje u ovoj oblasti. Iako je sastavljena od radova koje je autor već objavio, ima neophodnu čvrstinu, radovi su dobro posloženi¹, tako da stručna, ali i šira javnost, sa lakoćom može da se upozna sa analizama Slaviše Orlovića, koje su precizne, jasne, nadasve edukativne, sa elementima poziva na dijalog, kao što to autor u Predgovoru i zaziva.

Predmet Orlovićevih oglada su centralne teme politikologije, njenih disciplina političke sociologije i političke teorije – sloboda, demokratija, država, ideologija, partije, partijski i izborni sistemi, parlament i građani, globalizacija i mesto države u globalizacionim procesima, lokalna samouprava, regionalizacija i decentralizacija, te, retkost na ovim prostorima – Orlović piše, i to nadahnutu, i o knjigama svojih kolega!² Piše sa velikom posvećenošću, erudicijom, sa prepoznatljivim odlikama stila, nastalog pod uticajem njegovih „učitelja demokratije“, sa Fakulteta političkih nauka u Beogradu (*Vojislava Stanovčića, Vučine Vasovića, Vukašina Pavlovića, Milana Podunavca, Ilije Vujačića, ...*). Zato ovu knjigu-kolekciju možemo shvatiti i kao misaoni produkt koji hrabro istupa

1 Knjiga se sastoji od sledećih poglavlja: Predgovor, O slobodi, O demokratiji, O partijama i izborima, O parlamentu i građanima, O globalizaciji i državi, O lokalnoj samoupravi, decentralizaciji i regionalizaciji i O knjigama.

2 Tako Orlović piše o knjigama Vojislava Stanovčića „Vlast i sloboda“ i „Politička teorija“, tom I, Vukašina Pavlovića „Društveni pokreti i promene“ i „Civilno društvo i demokratija“, te Vladimira Goatija „Partije i partijski sistem u Srbiji“.

na polje razotkrivanja tranzicionih i postranzicionih teškoća Srbije, sa svim dilemama koje se javljaju u tom periodu, sa promišljanjima kakvu i koliku demokratiju je moguće na ovim prostorima ostvariti, sa kojim akterima – partijama i partijskim sistemima, sa kakvom državom, stepenom regionalizacije i decentralizacije, civilnim društvom, sa mogućnostima evropskih perspektiva za Srbiju, kao i o nizu drugih tema, koje vapiju da budu apsolvirane kako u teoretskom, tako i u praktičnom smislu. To jeste i najjača strana autorove analize – hrabro obrazlaganje svoga stava, koji je duboko utemeljen u poznavanju mnogobrojnih teoretskih i praktičnih iskustava i rešenja, što je još jedan u nizu kvaliteta rada Slaviše Orlovića.

Sledeća karakteristika tekstova objavljenih u ovoj knjizi je njihova praktična upotrebna vrednost, što je u današnje vreme velika retkost, kako od strane akademske publike, tako i od strane aktivnih političkih delatnika. Naime, u delu naučne javnosti, a iz društveno-humanističkih nauka, prevladava stav – što komplikovanija i nerazumljivija rečenica, to veća nauka i značajniji naučni stvaralac! Na sreću, Orlović nije autor od te vrste – njegove analize mogu biti korišćene od strane pripadnika raznih obrazovnih slojeva i nivoa, jer daju vrlo jasne, efektne i koncizne stavove, što će, ne sumnjamo, ovu knjigu približiti široj čitalačkoj publici. Takođe, iz tekstova autora provejava, kao aksiom, vera u jedinu moguću opciju društvenog života, a to jeste ostvarenje pune demokratije, sa svim pratećim sadržajima, koje ista zahteva, ali i upitanost o efikasnosti i dometima demokratije, bar na ovim nesrećnim prostorima, što su sastavni delovi analiza Slaviše Orlovića.

Autor je vešto „*prošao*“ kroz veliki broj tematski raznovrsnih oblasti, što ne ukazuje samo na njegovo kvalitetno stečeno akademsko obrazovanje – „*diplomirao, magistrirao i doktorirao na Fakultetu političkih nauka u Beogradu*“³ već i aktivan angažman u društvenom životu, te aktivnosti na uspostavljanju i usvajanju demokratskih, liberalnih i građanskih vrednosti u našem društvu. Stavovi izneseni u tekstovima iz ove knjige, na jasan način to i pokazuju.

Slaviša Orlović, autor srednje generacije beogradske politikološke škole, ovom se knjigom još jednom potvrdio kao jedan od najuticajnijih, najvrednijih i najprobojnijih politikologa u našoj zemlji. Napisao je knjigu koja je dobra, nezaobilazna kada se utvrđuje obavezna lektira iz ove oblasti, a ostalim autorima, i sebi samom, podigao kriterijume za studijske produkte iz ove zahtevne oblasti. Preporučujemo je za čitanje i dugotrajno korišćenje.

3 S. Orlović, S. Orlović. 2010. Politikološki ogledi: Politička sociologija i politička teorija, Beograd, str. 7

LITERATURA

- E. Hejvud. 2004. *Politika*, Beograd
- J. J. Linc/A. Stepan. 1998. *Demokratska tranzicija i konsolidacija*, Beograd
- F. Kaningam. 2002. *Teorije demokratije*. Kritički uvod, Beograd
- S. Orlović. 2002. *Političke partije i moć*, Beograd
- S. Orlović. 2008. *Politički život Srbije između partokratije i demokratije*, Beograd
- S. Orlović. 2010. *Politikološki ogledi: Politička sociologija i politička teorija*, Beograd
- V. Pavlović/Z. Stojiljković(prir.). 2008. *Savremena država*, Beograd
- M. Podunavac. 2006. *Poredak – konstitucionalizam – demokratija*, Beograd
- M. Podunavac(ur.). 2010. *Država i demokratija*, Beograd
- D. Radosavljević. 2006. *Savremeni politički i pravni sistemi*, Novi Sad
- Z. Stoiljković. 2006. *Partije i partijski sistem Srbije*, Beograd